

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทที่ 7

เสียงในการผลิตรายการโทรทัศน์

เสียงในการผลิตรายการโทรทัศน์

เสียงนั้นมีบทบาทสำคัญต่อรายการโทรทัศน์ การผลิตที่ดีจะให้ความสำคัญกับคุณภาพเสียงเสมอ เสียงในรายการสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชม โดยที่เสียงจะช่วยให้ผู้ชมจินตนาการภาพในใจเพื่อขยายภาพที่ผู้ชมกำลังเห็นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของเสียง

1. บทสนทนา (Dialog) ใช้ในการบอกเล่าเรื่องราวและเนื้อหา
2. เสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ นักแสดง (Sound Effect)

1.บทสนทนา (Dialog) ใช้ในการบอกเล่าเรื่องราว
และเนื้อหา ส่วนมากจะบันทึกสดในการขณะถ่ายทำ
เพราะสื่ออารมณ์ได้ดีกว่าการนำมาพากย์ใหม่

2. เสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ นักแสดง (Sound Effect) จะมีส่วนช่วยเสริมให้คนดูเชื่อในสิ่งที่เห็นบนหน้าจอ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

- 2.1 การทำเสียงขึ้นมาใหม่ (Foley) ในขณะที่ถ่ายทำอาจเป็นเรื่องยากที่จะบันทึกเสียงทุกอย่างได้อย่างชัดเจน
- 2.2 เสียงที่เสริมความรู้สึก (Sound Design) คือเสียงที่ไม่ได้เกิดขึ้นในชีวิตจริง แต่ช่วยเสริมความรู้สึกให้กับภาพ
- 2.3 เสียงบรรยากาศ (Ambience) คือเสียงบรรยากาศในสถานที่ต่างๆ

เสียงดนตรีประกอบ (Music)

เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ใช้สร้างอารมณ์ให้สมบูรณ์ขึ้น อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ความพอดีในการใช้เสียงต่าง ๆ

อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบเสียง

มีหลายชนิดเช่น ไมโครโฟน (Microphone) หูฟัง (Headphone Headset, Earphone) เครื่องผสมสัญญาณเสียง (Audio Mixer) เครื่องขยายเสียง (Amplifier) ลำโพง (Loudspeaker) รวมทั้งสายสัญญาณและหัวเชื่อมต่อสาย (Cable And Connector) และอุปกรณ์เสริมอีกมากมาย

ไมโครโฟน (Microphone)

ไมโครโฟนทำงานโดยแปลงคลื่นเสียงให้อยู่ในรูปกระแสไฟฟ้า (สัญญาณเสียง) ไมโครโฟนมีหลายประเภทแต่ละประเภทมีคุณสมบัติแตกต่างกัน และวิธีการใช้งานต่างกัน

ไมโครโฟนติดกล้อง

ไมโครโฟนติดกล้องมักมีลักษณะเป็นไมโครโฟนบิลท์อิน ขนาดเล็กติดตั้งไว้ด้านหน้าของกล้อง ไมค์ชนิดนี้สามารถรับเสียงที่อยู่รอบกล้อง และสามารถใช้จ่อรับเสียงได้ดีในระดับหนึ่ง การใช้ไมค์ติดกล้องเก็บเสียงที่ห่างออกไปเกิน 4-6 ฟุต จะทำให้ติดเสียงบรรยากาศหรือเสียงสะท้อนดังจนเกินระดับที่รับได้

ข้อดีไมโครโฟนติดกล้อง ดังนี้

1. ไมโครโฟนติดอยู่กับตัวกล้องจึงไม่จำเป็นต้องใช้ช่างอีกคนมาดูแลเรื่องเสียง
2. ไมโครโฟนหันไปตามทิศทางของกล้อง
3. ไม่มีปัญหาเรื่องการถ่ายติดเงาของขาไมค์

จุดด้อยไมโครโฟนติดกล่อง ดังนี้

1. ไมโครโฟนติดกล่องมีคุณภาพเสียงไม่ดีนัก
2. ไมโครโฟนมักอยู่ในตำแหน่งที่ห่างจากจุดที่ให้คุณภาพเสียงที่ดีที่สุด เนื่องจากตำแหน่งของไมค์ปรับตามซ็อกของกล่อง
3. ระยะของไมโครโฟนมีระยะเท่ากันในทุกซ็อก ทำให้ระดับความดังของเสียงไม่เพิ่มขึ้นเมื่อชุมเข้าชุมออก

4. จำเป็นต้องวางไมค์ไว้ใกล้กับบุคคล เมื่อพื้นที่นั้นมีเสียงรบกวนหรือเสียงสะท้อน
5. ไมค์ติดคล้องไม่สามารถจับเสียงตามบุคคลได้ หากบุคคลนั้นหันออกจากตำแหน่งด้านหน้า เช่น ระดับเสียงและคุณภาพเสียงจะลดลงเมื่อบุคคลหันหน้าออกจากไมค์

ไมโครโฟนแบบมือถือ

ไมโครโฟนแบบมือถือ (*stick mic*) ใช้กันแพร่หลายสำหรับรายการโทรทัศน์ทั้งการสัมภาษณ์ ร้องเพลง และบรรยาย ไมโครโฟนชนิดนี้สามารถจับเสียงได้ง่ายและสะดวกหากใช้งานอย่างเหมาะสม

ไมโครโฟนช็อตกัน (shotgun microphone)

ไมโครโฟนช็อตกัน ออกแบบให้มีท่อแคปซูลประจุไฟฟ้าอยู่ที่ปลายด้านหนึ่ง เพื่อรับเสียงมุมแคบโดยตัดการรับเสียงจากทิศทางอื่น ไมโครโฟนช็อตกันไม่สามารถจับเสียงได้ดีในทุกย่านความถี่ โดยเฉพาะเสียงต่ำ

การใช้ไมโครโฟนขี้ออกัน

การเลือกตำแหน่งที่ดีที่สุดสำหรับไมโครโฟนขี้ออกันจำเป็นต้องอาศัยการวางแผน โดยพิจารณาจากการสรุปก่อนถ่ายทำหรือการถ่ายซ้อม ดังนี้

1. ไมโครโฟนขี้ออกันนั้นจะใช้สำหรับขี้ออกที่ยาวหรือสั้น เพราะไมค์ขี้ออกันจะต้องตั้งอยู่ในตำแหน่งตายตัว
2. ช่างเสียงมองเห็นภาพเหตุการณ์โดยตลอดหรือไม่
3. จะมีบุคคลใดหรือสิ่งใดเข้ามาขัดจังหวะหรือไม่

ไมค์ช็อตกันและขาบูม (fishpole)

ขาบูมเป็นทางเลือกยอดนิยมสำหรับการเก็บเสียงยังสถานที่ถ่ายทำและในสตูดิโอขนาดเล็ก ท่ออคูมิเนี่ยม น้ำหนักเบา ซึ่งปรับระดับได้มักมีความยาวประมาณ 6-9 ฟุต สำหรับติดตั้งไมโครโฟนไว้ที่ปลายด้านหนึ่ง

วิธีใช้งานขาบูม ขาบูมสามารถปรับการใช้งานได้หลากหลายดังต่อไปนี้

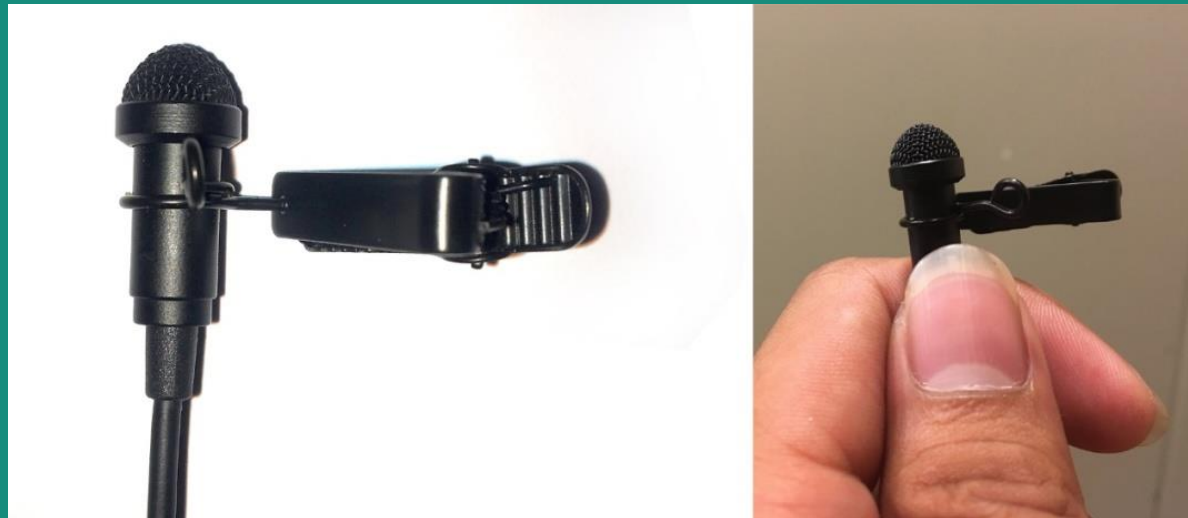
1. ยื่นไมค์เหนือศีรษะ โดยที่ผู้ใช้ต้องคอยประคองขาไมค์ไว้
2. ยึดขาพาดหัวไหล่เพื่อกระชับให้มั่นคง
3. หนีบขาไมค์ไว้ที่รักแร้เพื่อยื่นไมค์ให้ไกลขึ้น โดยไม่ทำให้เห็นขาไมค์ปรากฏอยู่ในช็อต

ไมโครโฟนลาวาเลียร์ (ไมค์หนีบ)

ไมโครโฟนลาวา มักใช้ในการผลิตรายการซึ่งไม่จำเป็นต้องปกปิดว่ามีไมโครโฟนหนีบอยู่กับเสื้อผ้าของนักแสดง ไมโครโฟนประเภทนี้มีขนาดเล็กกะทัดรัด มีคุณภาพเสียงที่ดี

เครื่องผสมสัญญาณเสียง (audio mixer)

เป็นอุปกรณ์ที่จะขาดเสียไม่ได้ สำหรับการเลือก ผสม และควบคุมสัญญาณเสียงหลายช่อง เช่น ไมโครโฟน และ สัญญาณเสียงจาก CD/VCR ฯลฯ ซึ่งสัญญาณเสียงขาออกจะป้อนเข้าสู่เครื่องบันทึก

สรุป

เสียงมีความสำคัญพอๆ กับภาพ เสียงในรายการ โทรทัศน์ช่วยสร้างให้เกิดบรรยากาศสมจริง สร้างอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้ชมคล้อยตาม องค์ประกอบเสียงในรายการโทรทัศน์ประกอบไปด้วย บทสนทนา (Dialog) เสียงดนตรี

ไมโครโฟนเป็นอุปกรณ์ที่นำเสียงมาบันทึก ไมโครโฟนมีหลายชนิด ไมโครโฟนแต่ละชนิดมีข้อดีข้อเสียต่างกัน ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับงาน เครื่องผสมสัญญาณเสียง (Audio Mixer) เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญสำหรับการเลือก ผสม และควบคุมสัญญาณเสียง